A photograph of a cave entrance with a red sign that reads "AMATEUR". The sign is mounted on a stone wall. The cave entrance is dark and appears to be a tunnel. The background is a blurred green landscape.

Amatérská jeskyně
29.08. - 04.09.1970

Prim. MUDr. Petr Nestrojil, CSc.

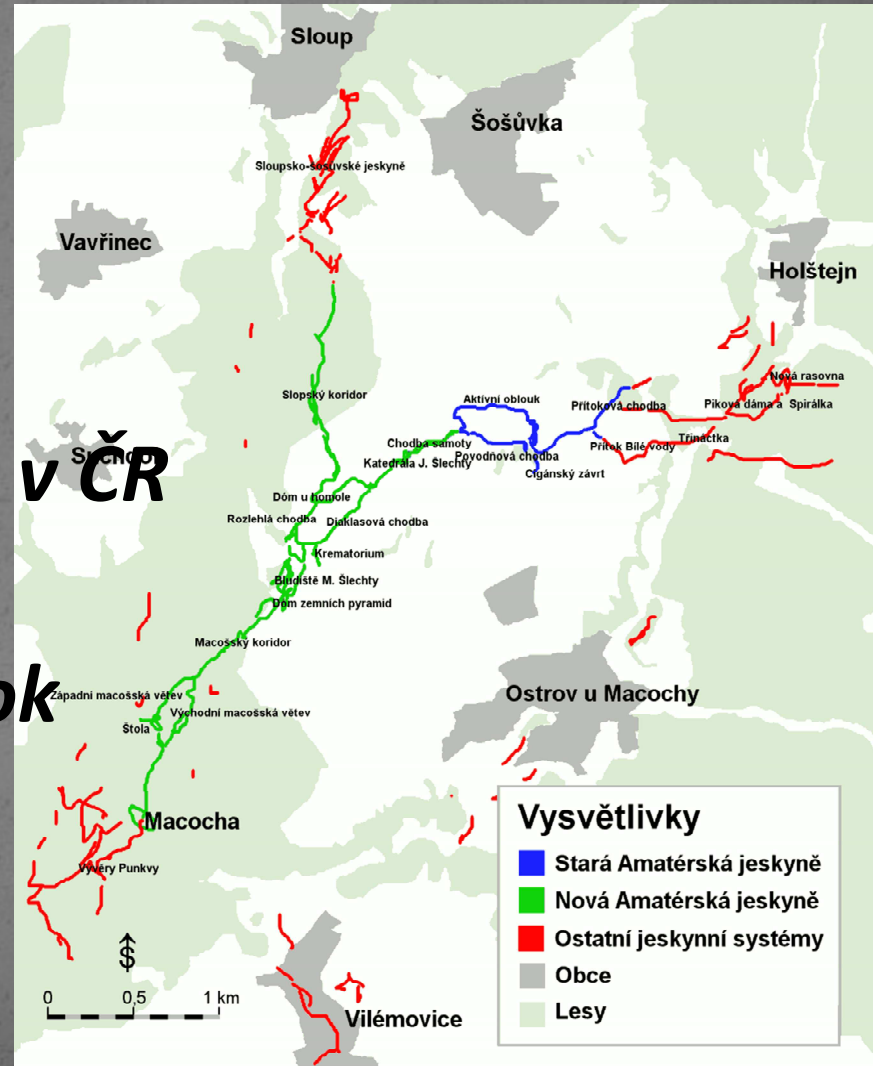
Klinika úrazové chirurgie LF MU a TC FN Brno – Bohunice

Vojtěch A. Gregor - „Celofán“

Geolog, krasolog a ropný inženýr, Kanada

Amatérská jeskyně

- leží v prostoru mezi propastí Macocha, obcemi Sloup a Holštejn
- délka prozkoumaných prostor dosahuje více než 40 km
- nejdelší jeskynní systém v ČR
- tři aktivní toky :
 - Bílá voda, Sloupský potok a Punkva, která vzniká jejich soutokem

Amatérská jeskyně

- **historie objevení systému :**

- 1968 - Ostrovská plošina

- prokopán Cigánský závrt

- 18. ledna 1969

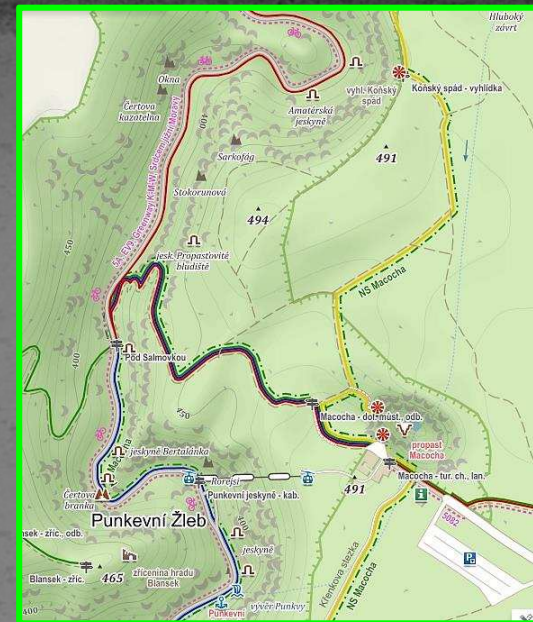
- v hloubce 110 m nález aktivního toku Bílé vody a objev 1,5 km chodeb - Stará Amatérská jeskyně

- 16. srpna 1969

- objev Nové amatérské jeskyně

- 1973 - z Pustého žlebu proražena štola

- bezpečný vstup do Nové Amatérské jeskyně

🔥 ZÁCHRANNÁ AKCE AMATÉRSKÁ JESKYNĚ 1970

(psáno ke 40. výročí události), Vojtěch A. Gregor - Celofán

🔥 *Se svolením autora cituji :*

„V létě 1970, po šesti letech horolezení a jeskyňářství, jsem v Moravském krasu ba i v oblastech značně odlehlých nebyl neznámou osobou, spíše až příliš známou figurkou. V inkriminované době jsem brigádničil jako “tatka lodička” v Punkevních jeskyních a současně, spolu se skupinou horolezců a speleologů, pokračoval v detailním průzkumu Macochy.

To léto bylo extrémně deštivé. Jeho neblahé události pro mě začaly skokem Jana Vašíčka z Ostrova do Macochy pár dní před tragédií v Amatérce. Byl to třetí macošský sebevrah na jehož vyproštění jsem se podílel.

Potom přišla ta anomální srážka - v sobotu 29. srpna“.

Amatérská jeskyně

● 29.08.1970

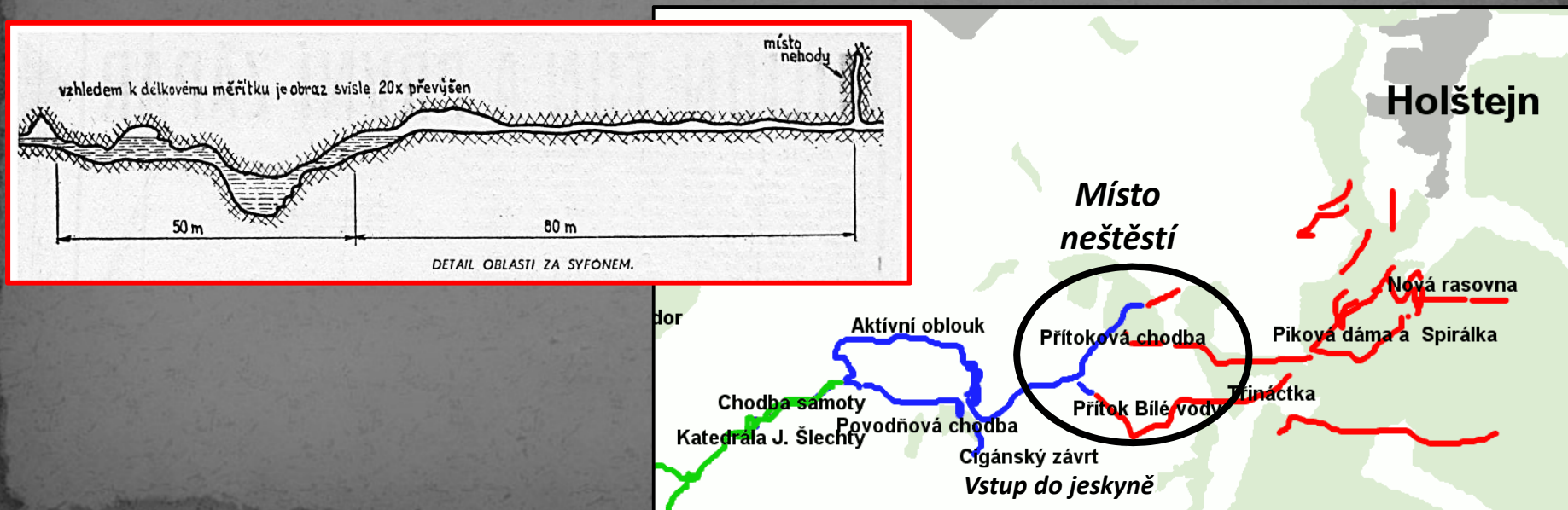
- zkušení jeskyňáři, Milan Šlechta a Marko Zahradníček, sestupují do podzemních prostor

- plán akce :

- dokumentace krasových oblastí v podzemním toku ponorného potoka Bílá voda

- délka akce : 4 dny

- vybavení potravinami, oblečením a světly

Amatérská jeskyně

● 29.08.1970

- **spojení :**

- kolega na povrchu
- vojenský telefon

- **telefonní stanice v podzemí cca v polovině trasy :**

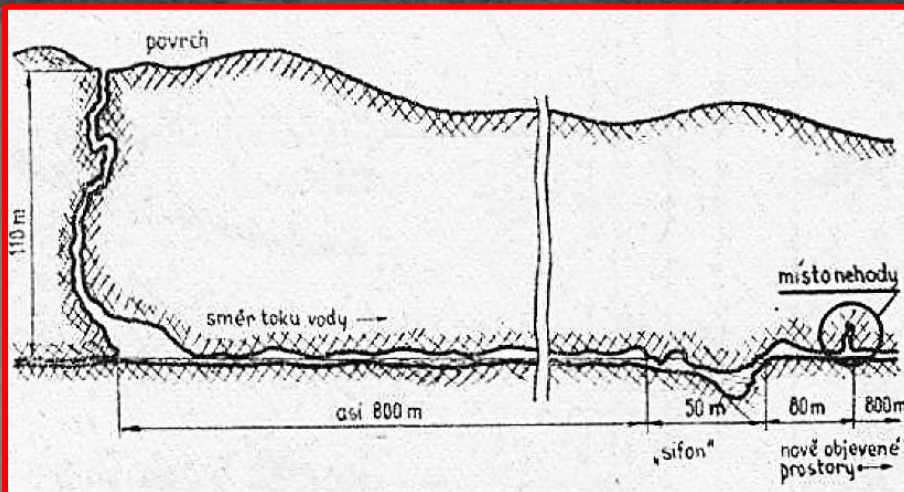
- použití „čas od času“
- vzdálenost k telefonní stanici cca 800 m
- telefonní spojení nebylo trvale možné

💣 **Nebylo možné varování a informace o nebezpečné situaci po průtrži mračen**

- **volání z podzemí**

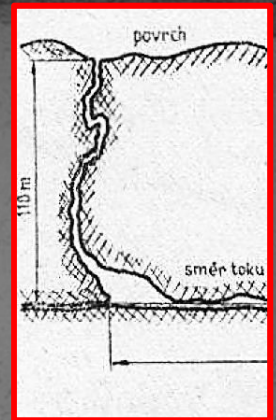
- dotaz na příčinu zvýšeného průtoku vody
- informace o krizové situaci

💣 **Odpoledne - spojení přerušeno**

Amatérská jeskyně

- 30.08.1970 - ráno - začátek záchranné akce
 - informace o výpravě do Amatérky
 - akce kulový blesk
 - rychlý přesun na motorce na Simonův vrch k Cigánskému závrtu - vchod do Amatérské jeskyně
 - dveře do jeskyně byly otevřeny
 - první popřívalový sestup do Amatérky
 - **důležitý fakt :**
 - vertikální přístupové propasti a šachty byly průchozí, srážková voda je nepoškodila
 - v řečišti pod Dómem Objevitelů je rozběsněná Bílá voda
 - další postup nemožný

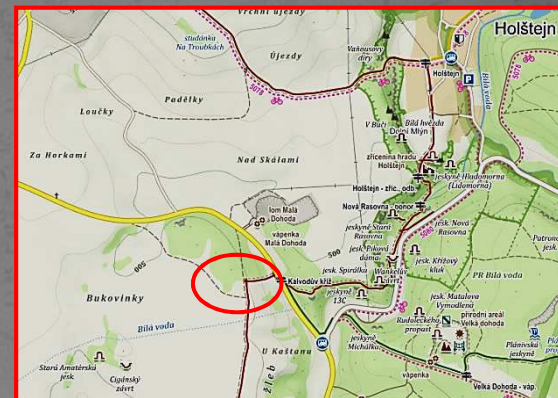
Amatérská jeskyně

- **30.08.1970 - V.A.Gregor - Celofán**
 - *informace o neštěstí dalším speleologům*
 - *informace blanenské policii (VB)*
 - *díky několika známým "příslušníkům" jsme odjížděli se čtyřmi radiostanicemi Tesla VXW 100 s náhradními akumulátory a nabíječkou*
- **31.08.1970**
 - *mobilizace svazarmovských radioamatérů*
 - *zajištění radiokomunikace*

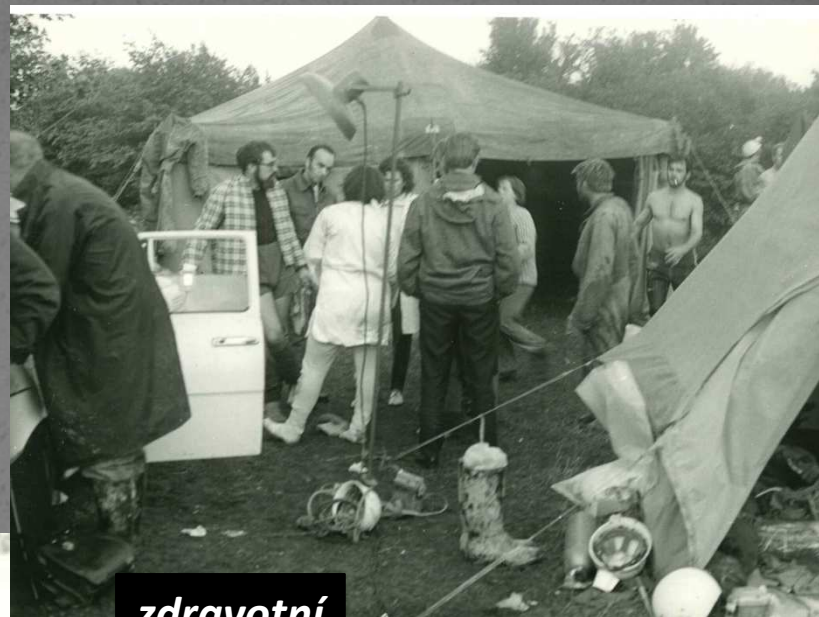
Amatérská jeskyně

- 31.08.1970 - zřízení základny záchranářů
- prostor mezi Kaštanem,
Holštejnem a Simonovým vrchem

Amatérská jeskyně

● základna záchranářů

Amatérská jeskyně

- **zřízení bezdrátového spojení**
 - **hlavní a spolehlivá komunikace mezi podzemím a povrchem po celou dobu záchranné akce**
(stanice VXW 100 a VXW 010)

Amatérská jeskyně

● **31.08.1970**

- 17 hodin : dorazila skupina tří záchranářů z HZBS Ostrava

- technik potápěč

- mechanik

- technik na spojovací a odposlouchávací techniku a spojení pod vodou

- průzkum situace

- zahájení aktivní pomoci

- na místě již pracují potápěči Trygon klubu

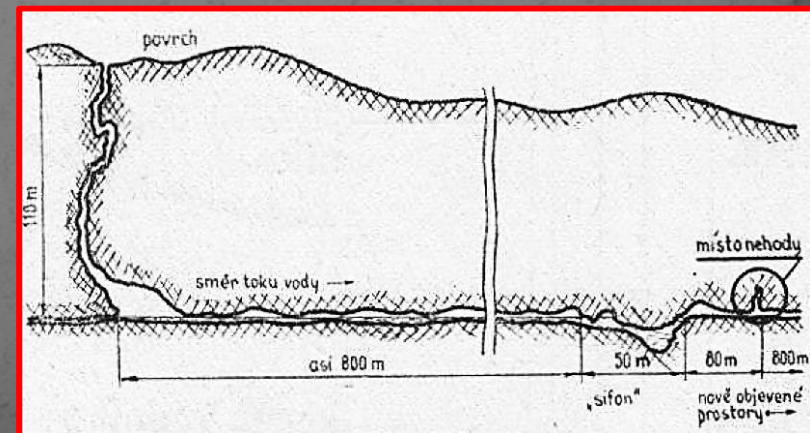
Brno, profesionální a amatérští speleologové

Amatérská jeskyně

- 31.08.1970 - průzkum HZBS
 - průtok vody :
 - standardně : „několik“ l/sec.
 - přívalová voda : 4 000 l/sec.
 - zaplavení přístupové cesty
 - jeskyňáři hledají bezpečí v komíně cca 100m od sifonu
- nutné přečerpání vody do jiného povodí
 - vzdálenost cca 2,5km
 - převýšení cca 22m
- 💣 Čerpací kapacity nejsou k dispozici

hydrologové

Amatérská jeskyně

● Záchranná akce

- po proudu ponorného potoka jsou posílány širokohrdlé polyetylenové lahve

- obsah : - svítící baterka, notýsek, tužka, tabulka čokolády

- pomoc KNV v Brně a vytvoření štábu pro záchranu

- hlavní úkol - odčerpání vody

- vojáci : přehrazení řeky a vybudování osvětlení

- požárníci : nastavení čerpadel a natažení hadic

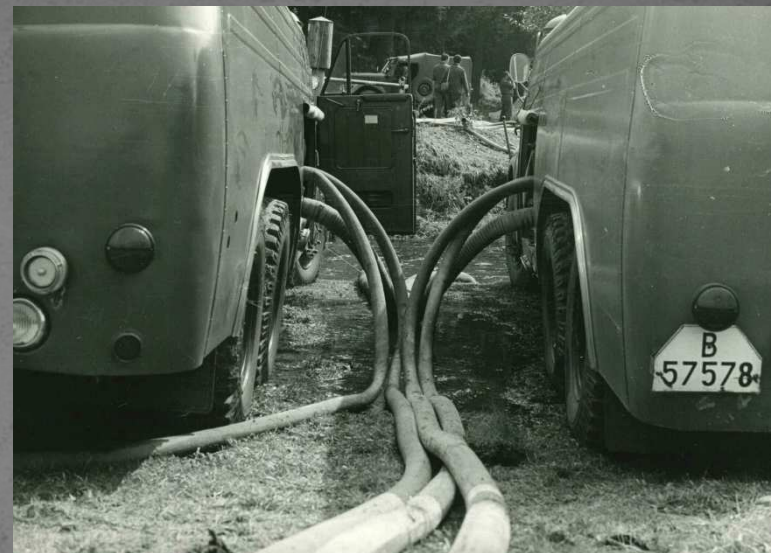
- hydrologové, speleologové a potápěči :

sledování hladiny řeky a příprava sestupu do podzemí

● pomáhá příroda - voda opadá, ale riziko dalšího deště

Amatérská jeskyně

- **Záchranná akce**
- hlavní úkol - odčerpání vody

Amatérská jeskyně

- **Záchranná akce**
- hlavní úkol - odčerpání vody

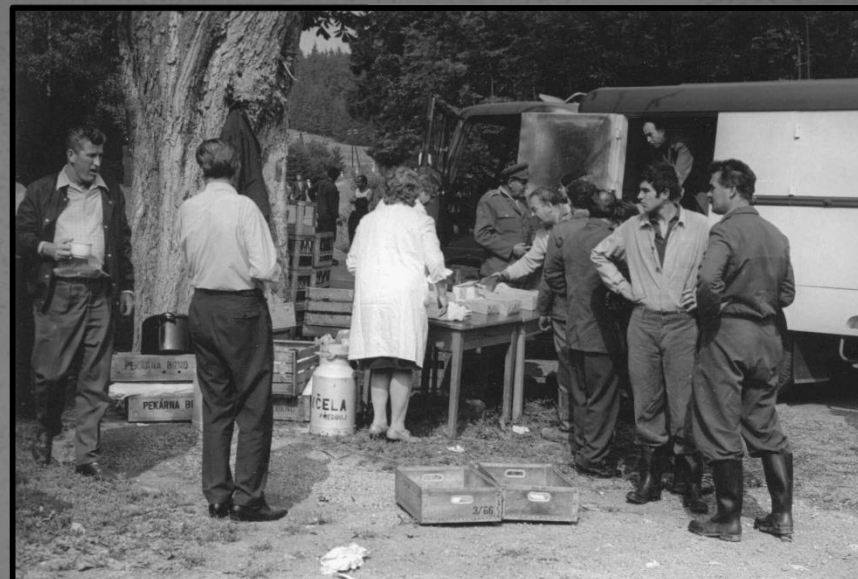
Amatérská jeskyně

● Záchranná akce - odčerpání vody

Amatérská jeskyně

● zásobování

Amatérská jeskyně

● 01.09.1970 - 17,00 hod.

- potápěči Trygonu Brno + technik spojař HZBS sestupují do podzemí

- zajištění bezpečnosti na povrchu - několik desítek lidí na pozorovacích stanovištích

- obtížný postup potápěčů

- odstraňování překážek

- cesta více než 800 m

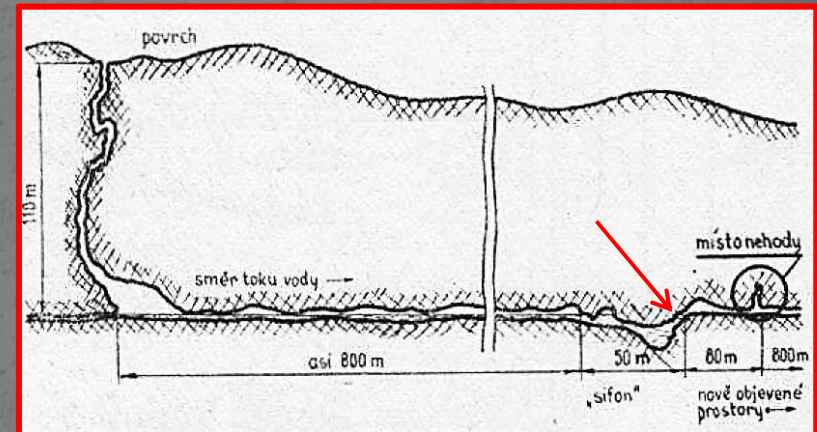
● 02.09.1970

- „za ranního kuropění“

- potápěči za sifonem

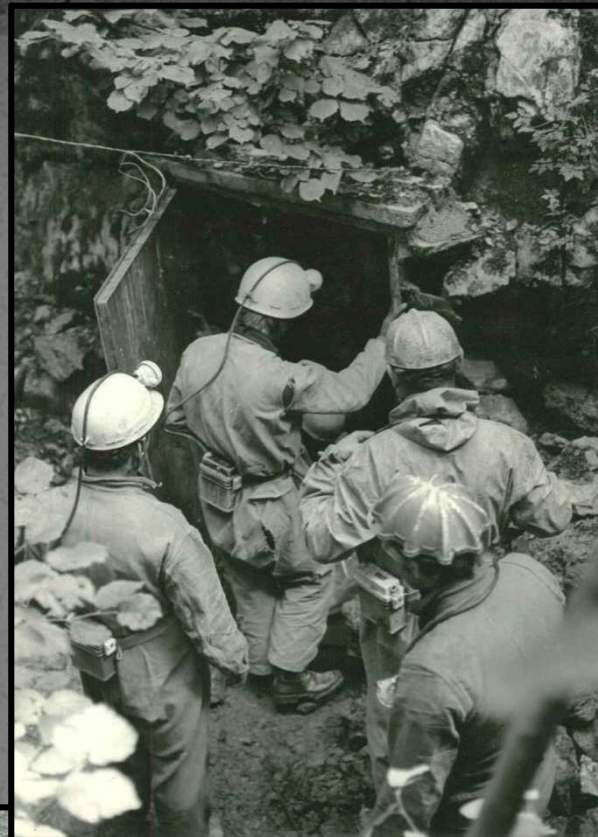
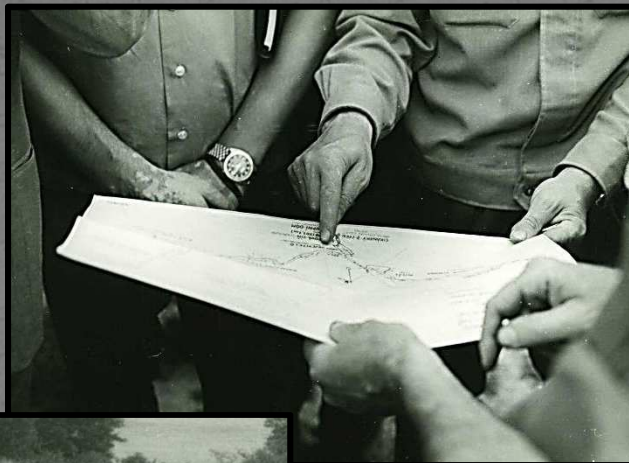
- málo vzduchu v bombách

- návrat zpět

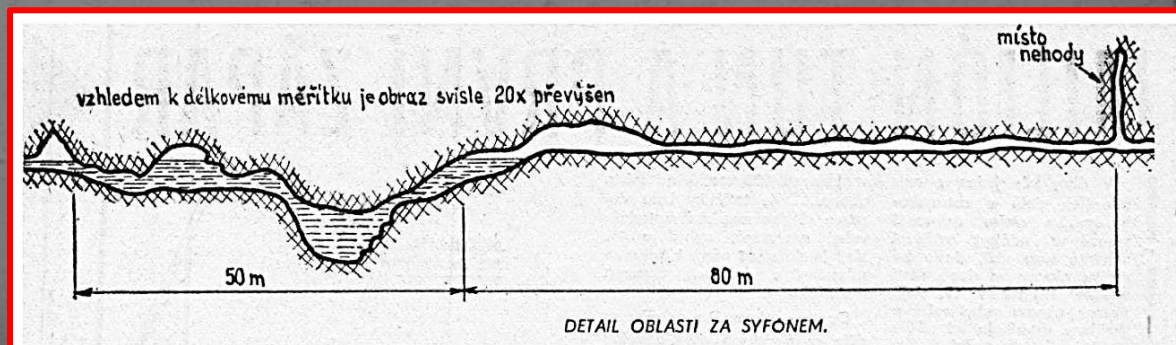
Amatérská jeskyně

● sestup do jeskyně

Amatérská jeskyně

- 02.09.1970
 - dopoledne
 - sestup : 5 potápěčů HBZS
 - + 3 členové speleoklubu
 - postup přes sifon
 - cca po 80 metrech nález 2 těl mrtvých speleologů
- oba jsou mrtví nejspíše od 29.08.1970

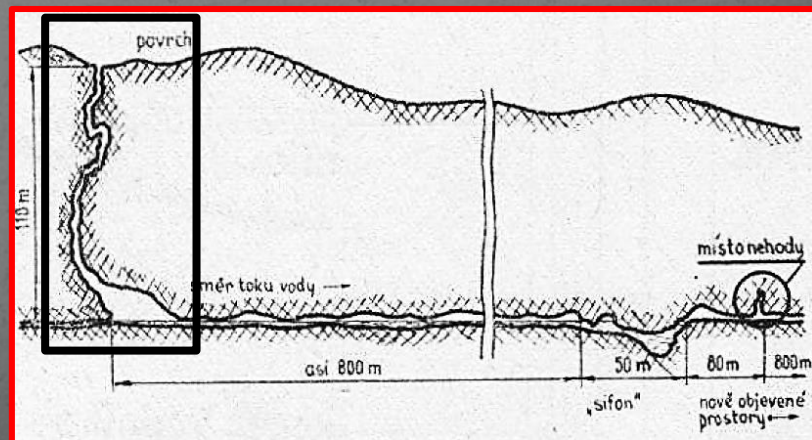

Amatérská jeskyně

- **02.09.1970 - závěrečná fáze**
 - sestup : 15 potápěčů-záchranářů + 3 horolezci
+ 8 potápěčů TRYGON klubu
 - vynešení potápěčského vybavení a obou postižených
 - večerní hodiny
 - po dlouhých hodinách úmorného úsilí se těla obou speleologů podařilo protáhnout sifonem a 800 m dlouhou Povodňovou chodbou
 - těla uložena uzavřená ve spacích pytlích na břehu Bílé vody pod Dómem objevitelů
 - vyčerpaná skupina žádá o odpočinek

Amatérská jeskyně

- 03.09.1970 - závěrečná fáze
 - jak vyprostit těla 110 m hlubokou vertikální částí Amatérské jeskyně ?
 - báňští pracovníci nemají zkušenosti
 - nastupuje tým 11 amatérských jeskyňářů
- skupina vedená mužem zvaným „Celofán“
- skupina znalá a fundovaná
- v krkolomném terénu
výstupu z jeskyně

Amatérská jeskyně

- **04.09.1970 - závěrečná fáze**

- V.A.Gregor - Celofán :

„po téměř deseti hodinách fyzicky i psychicky vyčerpávající práce se nám podařilo dopravit obě těla na povrch, z věčné tmy Amatérské jeskyně do bezhvězdné noci nad ránem pátku 4. září“

- **podařil se ohromný kus práce**

- **boj o dva životy byl bohužel prohrán dříve než začal (lékařský a soudní náález datoval úmrtí do 29. srpna)**

Amatérská jeskyně : 29.08. - 04.09.1970

● *zúčastněné jednotky :*

- speleologové z Moravského krasu a Speleologického klubu*
- Hlavní báňská záchranná služba Ostrava-Radvanice*
- potápěči TRYGON a TUFFY klubu Brno*
- profesionální i dobrovolní požárníci*
- SNB Blansko a Brno*
- SVAZARM*
- ČSLA*
- pracovníci Moravského muzea, podniku Moravský kras Blansko, Geografického ústavu ČSAV*
- zásobovací jednotka CO - Včela n.p.*

● *téměř 600 účastníků*

Závěr

- 🔥 *Vojtěch V. Gregor - Celofán *1947:*
- 🔥 *„... snad pro zajímavost (z lékařského hlediska)*
 - *110 hodin jsem nespal*
 - *živil se převážně rumem*
 - *tu extrémní fyzickou a psychickou zátěž snášel v jediném promočeném overalu“*
- 🔥 *„jeden za všechny a všichni za jednoho“*
bylo naše záchrannářské heslo
 - *bylo nás tam hezky přes 600*
 - *bohužel, výsledek zklamal ...“*

Děkuji za pozornost